

for en stor Deel ogsaa paa Vænningsforholdene. Den ærede Taler har meent, at dette Forslag blandt Andet havde en ikke ringe Fortjeneste, forsaavidt det indskrænkede Antallet af Ministeriernes Embeds- og Bestillingsmænd og derved bragte en Besparelse tilstede, som for de Ministerier, hvorom der her handles, er opført med omtrent 18,000 Rb. — Jeg vil for det Første bemærke, at denne Besparelse af 18,000 Rb. er forudsat først at komme tilstede ved indtrædende Vacancer, og altsaa kun meget lidt har siebliffelig Interesse for Statskassen. Men jeg maa dernæst sige, at jeg er meget tilbøielig til at troe, at det ikke er uden Betænkelse, om man nu strax slaer fast, at de 3 Grader, Departementschefer, Contoirchefer og Fuldmægtige skulle fastholdes paa den Maade, som Lovforslaget vil. Ikke blot vil dette for en Deel være at besvare efter den Mængde af Forretninger, der bliver tilbage, men det vil ogsaa i mine Tanker være en Gjenstand, der ganske vist kan omtvives, om det virkelig skulde være nødvendigt at bibeholde disse 3 Grader som faste, kongelige Ansættelser. Den ærede sidste Taler ytrede selv Noget, der nærmede sig til Tvivl i denne Retning med Hensyn til Fuldmægtigene, idet han lagde Vægt paa, at de saakaldte Expeditionssecretaire i ethvert Fald ikke havde eller kunde undværes som fast ansatte. Jeg indrømmer, at dette kan omtvives, og at der kan anføres Grunde i modsat Retning; dog maa jeg tilstaae, at jeg troer, at der, dersom man bestemte sig dertil, kunde foretages en Indskrænkning med Hensyn til de kongelig Ansatte, og det for en ikke ringe Deel af dem. Men der er et andet Spørgsmaal, som jeg, skjøndt det maaskee vil vække nogen Opmærksomhed og nogen Modstand og maaskee heller ikke nu bør gennemføres, dog ikke vil tilbageholde et Par Ord om. Jeg kan slet ikke og jeg har egentlig aldrig kunnet ret vel overbevise mig om, at disse Departementschefers Tilstedeværelse var enten en Nødvendighed eller en ubetinget Gavnlighed for Regjeringen. Det stiller sig for mig som Noget,

der idetmindste med nogen Grund kunde siges, at jo mere man i constitutionelle Stater maa ønske, at Regjeringen ikke kan være dannet uden af Mænd, hvis politiske Overbeviisning og Retning er samstemmende med Folkerepresentationens, og jo mere det maa erkendes, at der just derfor meget ofte vil komme Mænd til at indtage Ministerpladserne, der ingenlunde ere egentlig eller overveieude fagkyndige med Hensyn til den enkelte Portefeuille, de maae overtage, desto mere maae disse Mænd udstyes med personlige Hjælpere, der antages af dem selv, og jeg anseer det for noget modsigende og Noget, der ofte kan være skadeligt, naar disse deres nærmeste — og næsten eneste — personlige Medhjælpere saa at sige paatvinges dem. Det kan ikke være undgaaet Noget, at det ofte har syntes, som om der til forskjellige Perioder og paa forskjellige Steder har været Ministre, der have haft temmelig godt og temmelig vanskeligt ved ret at gennemtrænge deres Ministerier, fordi der var en himmelvid Forskjel i Anstuelser og Retninger mellem dem og deres nærmeste Underordnede, dem; som vi have hørt kalde Departementschefer. Det stiller sig saaledes for mig som Noget, der fortjener Undersøgelse, om Departementschefsinstitutet ikke i det Hele eller for en Deel kunde være at indskrænke, uden at jeg dermed vil sige, at jeg lover nogen stor Besparelse for Statskassen deraf, fordi jeg tænker mig, at den Hjælp, som der nu gennem Loven er tillagt Ministeren og saa at sige ubelukkende tillagt ham gennem dette Institut, maatte han kunne erhverve sig — og altsaa kunne vederlægge — rundt omkring i Landet af de bedste Kræfter, han maatte kunne vinde for sig. Derimod mener jeg, at Contoircheferne maatte være fast ansatte kongelige Embedsmænd, iblandt Andet, fordi vi derved vilde fikke Bevarelsen af, hvad jeg vilde kalde Forretningernes Tradition, bevare Conseqventsen af den hele Forretningsførelse, hvortil jeg forresten ogsaa antager dem fuldkommen istand, naar de ellers kunde udfylde deres Poster,